

Minister Aktywów Państwowych

BM.I.053.201.2023

IK: 825930

Warszawa, 02 listopada 2023 r.

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odniesieniu do oświadczeń złożonych przez Pana Jerzego Wciśłę, Senatora RP, podczas 57. oraz 61. posiedzenia Senatu, uprzejmie proszę o przyjęcie następującego stanowiska.

Na wstępie należy zaznaczyć, że wykorzystywanie oświadczenia Senatora Rzeczypospolitej Polskiej do ataków personalnych oraz stawiania pozamerytorycznych zarzutów nieznajdujących uzasadnienia w faktach może uchodzić za działania uchybiające godności Senatora RP, co jest regulowane art. 25 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. Regulamin Senatu. W tym aspekcie szczególne wątpliwości budzić mogą wezwania Pana Senatora by zakazywać członkom polskiego rządu przyjeżdżania do Elbląga, bądź sugerować im brak kultury politycznej czy też niekompetencji.

Pan Senator w jednym z oświadczeń przywołuje przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Mając na względzie jej treść należy wskazać, że zgodnie z art. 10 ustroj Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej. Poszanowanie tej równowagi wymagałoby zachowania kultury politycznej, o którą postuluje Pan Senator i nieczynienie w oświadczeniach sugestii nieliczących z powagą izby wyższej polskiego parlamentu.

Odnosząc się do stanowiska Pana Senatora należy wskazać, że Rząd RP w sposób priorytetowy traktuje rozwój regionalny, w tym rozwój polskich portów morskich, stąd szereg inicjatyw, z którymi występuje zarówno bezpośrednio polski rząd jak i instytucje jemu podległe. W zakresie rozwoju Elbląga jak i całego regionu, w wyniku działań podjętych przez Radę Ministrów, na samą budowę Przekopu Mierzei Wiślanej, zapewniono środki w wysokości blisko 2 mld zł.

W świetle przepisów nie ulega wątpliwości, że budowa, modernizacja i utrzymanie infrastruktury portowej znajdującej się na gruntach, którymi on gospodaruje oraz utrzymanie akwenu portowego, w tym zadanie polegające na wykonaniu obrotnicy jak i budowie 800 metrów torów wodnych w granicach portu morskiego, powinny być finansowane przez podmiot zarządzający, którym obecnie jest spółka komunalna Zarząd Portu Morskiego Elbląg sp. z o.o.¹ Jednak wobec pasywnej postawy samorządu strona rządowa zaproponowała, uczynienie elbląskiego portu jednym z czterech strategicznych portów Polski. Odpowiednia zmiana legislacyjna ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich, która ujęłaby Port Morski w Elblągu jako port „o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej” zagwarantowałaby tej inwestycji odpowiedni status i

¹ Zob. opinia prawna dra hab. Roberta Suwaja sporządzona w dniu 18 maja 2023 r.

finansowanie. Jest to scenariusz znacznie korzystniejszy niż dalsze funkcjonowanie czysto lokalnego portu w Elblągu, nawet gdyby władze miasta zmienili swoje dotychczasowe nastawienie i znaleźli środki na inwestycje. Ustawowe uczynienie tego portu strategicznym dla państwa stanowiłoby także impuls rozwojowy dla całego regionu, wykraczający poza samo stworzenie odpowiedniej infrastruktury.

Port w Elblągu należy postrzegać, jako punkt wiążący inwestycje o charakterze strategicznym dla rozwoju dróg wodnych istotnych dla gospodarki morskiej kraju, a intensyfikacja jego rozwoju stanowi szansę dla całego Zalewu Wiślanego oraz zlokalizowanych nad nim ośrodków portowych i przystaniowych. Trzeba mieć również na względzie, że rola transportu morskiego i portów jako centrów przeładunkowych jest szczególnie istotna (kluczowa) w zachowaniu ciągłości łańcuchów dostaw, a każdy nowy szlak żeglugowy przyczynia się do wzrostu konkurencyjności i budowania przewagi polskiej gospodarki.

Niestety, skala działalności elbląskiego Portu w ostatnich latach determinuje brak rentowności na poziomie sprzedaży. Ograniczona baza świadczenia usług znajduje odzwierciedlenie w spadkowym trendzie obrotów przeładunkowych na przestrzeni ostatnich 10 lat. Niska lub ujemna rentowność na podstawowej działalności Portu wpływa na problemy ze spłatą bieżących zobowiązań. Problemy finansowe przekładały się na niski poziom bieżącej płynności, w efekcie Zarząd występował w przeszłości do Prezydenta Elbląga o udzielenie ulgi w zapłacie podatku od nieruchomości poprzez umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami. Port w Elblągu charakteryzują niskie poziomy płynności bieżącej, szybkiej i gotówkowej. Aktywa obrotowe pokrywały na koniec 2021 r. jedynie 22% zobowiązań krótkoterminowych. Po odjęciu od aktywów obrotowych zapasów oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych wskaźnik płynności spada do poziomu 0,2. Gotówka i jej ekwiwalenty pokrywają zobowiązania krótkoterminowe jedynie w 8%.

Porównując poziom przychodów uzyskiwanych przez port z wolumenem obrotów ładunkowych łatwo dostrzec dodatnią zależność. Zwiększenie obrotów ładunkowych pozwala zwiększyć przychody i osiągnąć dodatni wynik finansowy netto. Warunkiem koniecznym maksymalizacji przychodów Portu są inwestycje umożliwiające zwiększenie tonażu przyjmowanych jednostek handlowych. Skala działalności Portu w Elblągu, w ostatnich latach, determinuje również marginalną rolę w porównaniu do konkurencji krajowej. Zwiększenie roli Portu w Elblągu jako portu rzeczno-uzarunkowane jest konsekwentną realizacją procesu inwestycyjnego.

Szansą rozwoju Portu oraz uniknięcia marginalizacji w stosunku do konkurencji jest realizacja procesu inwestycyjnego prowadząca do polepszenia sytuacji majątkowo – finansowej w kolejnych latach. Dotychczasowe wydatki inwestycyjne Portu, z uwagi na sytuację finansową, były bardzo skromne. W latach 2015-2017, z powodu zrealizowanej straty, nie planowano w zasadzie wydatków inwestycyjnych, ograniczając się do wydatków bieżących.

Pan Senator jako wieloletni działacz samorządowy miasta Elbląga, w tym przewodniczący Rady Miasta (odwołanej w referendum), ale także parlamentarzysta IX i X kadencji, powinien mieć w tym aspekcie świadomość, że znana z poprzednich lat beczynność Prezydenta Miasta z Polskiego Stronnictwa Ludowego i koalicji rządzącej Elblągiem składające się z Platformy Obywatelskiej, Polskiego Stronnictwa Ludowego i Lewicy, a także brak odpowiednich inicjatyw w zakresie realnych inwestycji w Porcie w sposób oczywisty ograniczyła jego rozwój oraz pozbawiła potencjalnych korzyści zarówno mieszkańców Elbląga, jak i całego regionu. Mając powyższe na uwadze podkreślam, że działania w zakresie rozwoju Portu podejmowane przez stronę rządową miały i mają na celu przełamanie impasu wynikającego z braku odpowiednich inwestycji za które

odpowiedzialny jest samorządu, a które uczyniłyby z Elbląga miasto atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów zarówno z Polski jak i z zagranicy.

Wskazany przez Pana Senatora spór pomiędzy rządem i samorządem dotyczy fundamentalnego pytania, tj. tego czy kwestia inwestycji w elbląskim porcie ma cały czas pozostawać niezrealizowana wobec biernej postawy władz miasta. Wobec braku zaplanowania odpowiednich inwestycji przez miasto w jego budżecie na rok 2023 strona rządowa podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie rozwoju Portu. Stąd też propozycja, która pojawiła się w przekazanym 12 listopada 2022 r. projekcie listu intencyjnego, przewidująca możliwość dofinansowania przez Skarb Państwa w drodze wsparcia finansowego spółki Zarząd Portu Morskiego Elbląg sp. z o.o. jako podmiotu zarządzającego Portem. Przedmiotowe dofinansowanie polegałoby na objęciu przez Skarb Państwa pakietu udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki ze środków pochodzących z Funduszu Inwestycji Kapitałowych w wysokości 100.000.000 zł w celu realizacji działań inwestycyjnych, w tym w szczególności pogłębienia ostatniego 800-metrowego odcinka toru wodnego na terenie Portu.

Wobec braku inwestycji ze strony miasta (choć obecny Prezydent Miasta w swojej kampanii wyborczej zobowiązał się do pogłębienia toru wodnego i wybudowania obrotnicy) tym bardziej istotnym jest, aby wskazane powyżej środki zostały wykorzystane w pełni, bez utraty korzyści przez mieszkańców Elbląga oraz całego regionu, którzy w obecnej sytuacji i przy pasywnej postawie władz miasta, nie mogą być beneficjentami szeregu korzyści jakie mogliby uzyskać w przypadku wykorzystania pełnego potencjału Portu.

Pomimo braku konstruktywnego podejścia do tematu przez Pana Senatora, należy podkreślić, że szeroki program inwestycyjny realizowany zarówno w ramach Programu Inwestycji Strategicznych (blisko 92 mln zł na rzecz rozwoju Elbląga) czy też środki przekazywane w ramach innych inicjatyw administracji rządowej potwierdzają realne działania, które wpływają w sposób pozytywny na rozwój miasta. Można w tym miejscu również wskazać na realizowaną na Wyspie Spichrzów inwestycję *Porta Mare*, czyli wspólne przedsięwzięcie spółki Operator ARP oraz elbląskiego samorządu, która ma zaoferować ponad 11 tys. mkw. powierzchni użytkowej dla nowych najemców. Przedmiotowa inwestycja okazała się możliwa do zrealizowania, pomimo tego, że obszar zabudowy jest objęty opieką konserwatorską, co pokazuje, że przy aktywnej postawie obydwu stron możliwe jest zrealizowanie nawet znaczących inwestycji.

Odnosząc się do kwestii listu intencyjnego należy wskazać, że jego upublicznienie odbyło się z poszanowaniem wszelkich przepisów prawa, co nie budzi żadnych wątpliwości dla osób, które zapoznały się z jego treścią.

Podsumowując należy wskazać, że aktualnie najważniejszym celem jest zakończenie sporów i przystąpienie do wspólnego wypracowania najlepszego dla miasta, jego mieszkańców i całego regionu porozumienia. Elbląg stoi przed olbrzymią szansą rozwoju i zwiększenia zamożności mieszkańców miasta. Obecna polityka rządu jest gwarantem wykonania niezbędnych inwestycji, jednak aby mogło do tego dojść potrzebna jest konstruktywna postawa strony samorządowej. Tym bardziej liczyć należy na takie podejście ze strony władz miasta, jak i Pana Senatora, tak by można było podjąć realne działania nie ograniczając się jedynie do ataków *ad personam*, wykorzystując przy tym izbę wyższą parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Andrzej Śliwka
podsekretarz stanu

dokument podpisany elektronicznie
825930.2883548.2475926

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów